

ZESTOAKO UDALA

Zestoan Euskara Sustatzeko Ekintza Plana
2018-2022 plan estrategikoa
2020 ekintza plana

ZESTOAKO UDALA

Eusko Jaurlaritzak eta Euskararen Aholku batzordeak diseinatutako plana da ESEP. Zestoan 2014tik dugu martxan. Hau, hortaz, bigarren plan estrategikoa da.

ESEPen helburu nagusia euskararen erabilera sustatzea eta indartzea da.

Hori lortzeko:

- Gizarteari bere osotasunean dagokio euskara erabiltzeko aukerak eta guneak bermatu, zaindu eta sustatzea
- Herri administrazioei, horretaz gain, badagokie bermatzea Euskal Herriko herritar guztiek hizkuntza ofizialak jakiteko eta erabiltzeko duten eskubidea, bai ahoz eta bai idatziz

ESEPen helburu estrategikoak eta zehar lerroak

Helburu estrategikoak

Euskararen jabeakuntza

1. Familia bidezko transmisioa
2. Irakaskuntza
3. Euskalduntze-alfabetatzea

Euskararen erabilera

4. Administrazioa
5. Gune geografiko euskaldunenak
6. Arlo sozio-ekonomikoa
7. Aisia eta kirola

Euskararen elikadura

8. Liburugintza
9. Kulturgintza
10. Publizitatea
11. Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea
12. Hedabideak
13. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak

Helburuak lortzeko zehar-lerroak

Euskararen aldeko motibazioa

14. Sentsibilizazioa eta motibazioa

Euskararen zabalkundea

15. Barruko proiektzioa
16. Kanpoko proiektzioa

ZESTOAKO UDALA

Euskararen jabekuntza edo euskara eskuratze-prozesua

Hizkuntzaren geroratzea gainerako helburu estrategiko guztien oinarrian dago. Zestoan, belaunaldi gazteetan jabekuntza prozesua bermatuta dagoela esan daiteke. Etorkizunean ere bermatzen jarraitu behar dugu. Hiru bideak (familia bidezko transmisioa, irakaskuntza eta euskalduntze-alfabetatzea) zaindu behar dira horretarako.

1- Familia bidezko transmisioa

Zestoan euskara bizi eta osasuntsu bada, familia bidezko transmisioari esker izan da. Ama-hizkuntza, etxeko-hizkuntza eta familia-hizkuntza da euskara Zestoako familia gehienetan. Eta horrela izaten jarraitzea nahi dugu:

Neurriak:

- Sentsibilizazioa eta motibazioa etengabe lantzea
- Transmisioaren gaineko informazioa jaso eta baloratu
- Familia barruan euskararen erabilera sustatzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
1.1	Guraso berriei zuzendutakoak: Kotxeentzako pegatinak, Hazi Hezi aldizkariaren harpidetzak
1.2	'Zer entzun, hura esan. Hizkuntza ohiturak etxetik hasten dira' irrati tarteak
1.3	Etxeko hizkuntza erabileraren neurketa

Erronkak	
1.4	Kontuan edukita gero eta gehiago direla bikote mistoak, beraiei zuzendutako sentsibilizazioa eta eleaniztasun kasuetan jokatzeko irizpideak zabaltzea
1.5	Bikote erdaldunei zuzendu beharreko diskurtsoa sortzea.

2- Irakaskuntza

Gero eta indar gehiago hartzen ari den irakaskuntza eredu hirueledunean, eskolak ahalegin berezia egin behar du euskara behar besteko maila eta sendotasunez irakasteko.

Neurriak:

- Euskarazko ikasketen eskaintza sendotzea, ikasketa arautuetan zein ez-arautuetan, eta maila eta adin guztietan.
- 'Arnasgune' gaiaren lanketa eskolek hezkuntza proiektuan txertatzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
2.1	'Hedatu': 'Arnasguneak' gaia lantzeko hezkuntza proiektua
2.2	Euskara ikasteko dirulaguntzak
2.3	Euskarazko ikastaroak egiteko dirulaguntzak (UEU, EHU...)
2.4	Euskarazko ikastaroen eskaintza zabaltzea udalaren interneteko baliabideetan
2.5	Herri Urrats eta Nafarroa Oinez festei dirulaguntzak

Erronkak	
2.5	'Arnasgune' gaiaren lanketa eskolek hezkuntza proiektuan txertatzea (baita familia erdalduneko haurrei zuzendutako mezua)
	Eskolaren bidez zabalduko hainbat uste okerren gaineko hausnarketa zabaltzea:
2.6	<ul style="list-style-type: none"> • Etxean gurasoek haurrei gaztelania egitea komenigarria dela. • Amek, ama hizkuntza ez den beste hizkuntzaren bat erabiltzeak lagungarri izango dela haurrentzat
2.7	Hizkuntza ofizialak ez duten gurasoei zuzendutako harrera eta jarduteko plana lantzea
2.8	Guraso elkartearekin elkarlanean aritzeko aukera sortzea

3- Euskalduntzea eta alfabetatzea

Zestoako Udalak herritar orori bermatu nahi dio euskara ikasteko aukera.

Neurriak:

- Euskara ikastea doan izatea
- Herriko euskaltegia sendotzea eta herriko beste erakundeekin saretzea
- Hiztun zahar eta berrien arteko zubiak eraikitzea, harreman hizkuntza euskara izan dadin

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
3.1	Euskaltegia
3.2	Hitano taldea
3.3	Mintzalagun programa
3.4	Euskaltegiaren atala danbolin aldizkarian

Erronkak	
3.6	<p>Euskaltegia herriko erakunde gisa sendotzea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentzia: herritar orok jakitea zer den, non dagoen eta zer egiten duen • Euskaingintzako taldeekiko harremanak eta elkarlanak sendotu eta areagotzea
3.7	Hizkuntza ofizialak ezagutzen ez dituztenen herritar berrientzat euskara izatea harreman hizkuntza, hizkuntza komuna

Euskararen erabilera

Erabiliz zorrozten den tresna da hizkuntza. Erabiltzen ez bada, herdoildu ez ezik kamustu ere egiten baita. Horregatik zaindu behar dira ondo, hizkuntzaren ikuspegitik betiere, familiaren eta eskolaren luzapen eta ingurune diren jardunbide guztiak: kultura, aisia, kirola, teknologia berriak, lan mundua, administrazioa, merkataritza, hedabideak eta bestelako zerbitzu eta jarduerak. Etorkizuneko erronka nagusia euskaldun guztientzat, bereziki belaunaldi berrietako euskaldunentzat, euskara heldu-aroko erabilera eremu berezi eta garrantzikoetarako erakargarri eta beste edozein hizkuntza bezain baliozko egitean datza, esaterako, bai kultura produktuen kontsumorako, bai eta funtzio sinboliko eta afektiboetarako ere, hala nola familiako harremanetarako, lagunarteko edo gizarte bizitarako.

4- Administrazioa

Euskara erabiltzea herritarraren eskubidea denez, administrazioarentzat betebeharra da.

Neurriak:

- Herritar guztien eta bakoitzaren hizkuntza eskubideak gauzatu ahal direla bermatzea
- Udal administrazioaren Erabilera Plana
- Udalez gaindiko administrazioetan ere herritarrek euskaraz jardun ahal izatea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
4.1	Udal administrazioaren Erabilera Plana (aparteko txostenean zehaztuko dena)
4.2	HIJA (Hizkuntza Irizpideen Jarraipena) espedienteak
4.3	Errenta aitortpena euskaraz egiteko kanpaina
4.4	HAPOren ELE txostena eta jarraipena

Erronkak	
4.5	179/2019 Dekretua bere osoan aplikatzeko plana/protokola garatzea
4.6	ELE (Eragin Linguistikoaren Ebaluazioa) dagokion Udalaren jardun orotan txertatzea

ZESTOAKO UDALA

5- Gune euskaldunenak

Askotarikoa da -eta hala izango da plangintza honen garaiak- EAEko errealitate soziolinguistikoa, bai lurraldez lurralde, bai lurralde bakoitzaren barruan ere, eta erruz apalagoa da euskararen bizi-indarra gaztelaniarena baino. Euskarak, eremu urriko hizkuntza guztiek bezala, arnaguneak behar ditu. Gune euskaldunenak euskararen birrikak dira eta Zestoa horietako bat.

Hortaz, esparru guztietako neurri orok du arnagunearen zaintza eta lanketa helburu.

Neurriak:

- Zestoako Udalak UEMAn parte hartze aktiboa izatea
- Euskara Zestoaren nortasun ezaugarria dela onartu eta zabaltzea
- Arnagunearen 'bizi-indarra' zaindu eta areagotzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
5.1	UEMAko lantaldeetan eta Deiadarka teknikarien foroan parte hartzea
5.2	HIJA (Hizkuntza Irizpideen Jarraipena) espedienteak
5.3	Errenta aitortpena euskaraz egiteko kanpaina

Erronkak	
5.4	ELE (Eragin Linguistikoaren Ebaluazioa) dagokion Udalaren jardun orotan txertatzea
5.2	Bizilagun berrientzako harrera plana
5.3	Arazi enpresa UEMAko turismo lantaldean sartzea
5.4	Turismo eskaintzan euskara txertatzea: 'Enigma bizia'
5.5	Turismoan euskara balioan jartzeko eta euskaldunen hizkuntza eskubideak errespetatzeko neurriak: audiogidak...

6- Arlo sozio-ekonomikoa

Enpresen eguneroko lanean euskara erabiltzea bezain garrantzitsua da (edo garrantzitsuagoa) bezeroekiko harremanetan euskara erabiltzeko aukera bermatu eta sustatzea, kontsumitzaileek euskaraz jarduteko duten eskubidea aintzat hartuz. Hortaz, esparru guztietako neurri orok du arnagunearen zaintza eta lanketa helburu.

Neurriak:

- Enpresen jardunean hizkuntza-irizpideak ezartzeko pausuak ematea
- Kontsumitzaile eta erabiltzaileen hizkuntza eskubideak bermatzeko neurriak hartzea
- Euskara prestigiatzea garapen sozio-ekonomikorako giltzarri gisa.

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
6.1	UEMArekin batera merkataritza kanpaina
6.2	HIJA (Hizkuntza Irizpideen Jarraipena) espedienteak
6.3	Herriko enpresa eta establezimenduei laguntza teknikoa (zuzenketak, itzulpenak) eta materiala (euskarriak, idatziak, kartelak...
6.4	Profesional euskaldunen gida (UEMA)

Erronkak	
6.5	Arlo sozio-ekonomikoan eragiteko plan eta ekintzetan euskara baliabidetzat hartzea
6.6	Merkataritza txikia berrindartzeko plana eta bertan euskara baliabidetzat hartzea
6.7	Euskaraldia 2020

7- Aisia eta kirola

Garrantzizkoa da eskolaz kanpoko jardueretan –eta bereziki haur eta gazteei zuzentzen zaizkienetan– euskara erabiltzeko aukera zabalak eskaintzea, kirol federazio eta bestelako elkarteekiko lankidetzaren bitartez. Gauzak euskaraz egiteko aukerak sendotu eta hedatu behar dira. Kirola eta aisialdi-jardueretan, jendaurreko ekitaldi eta agerpenak antolatzen direnean, ahoz zein idatziz ematen diren mezuetan.

Neurriak:

- Begiraleen prestakuntza sendotzea
- Kirol eta aisialdiko ekimenetan erabiltzen den euskararen kalitatea zaintzea
- Kirol eta aisialdiko ekimenetan etorri berrien hizkuntza integrazioa ziurtatzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
7.1	Bertso eskola eta bertsogintza
7.2	Salto! Gazteen topaketa
7.3	Kirolean euskara erabileraren neurketa (UEMArekin batera)
7.4	Udaleku irekietako eta kirol udalekuetako begirale eta koordinatzaileei zuzendutako formazioa

Erronkak	
7.4	Aisialdiko eskaintza erakargarriak eta berritzaileak sortzea
7.5	Beste hizkuntzetan ez dauden aukerak sortzea, beste hizkuntzetan dauden eskaintzarekiko lehiakorrak izango direnak

Euskararen elikadura

Euskararen erabilerak bi arlo nagusi ditu: bata sorkuntza eta bestea kontsumoa. Beraz, lehenik eta behin, euskarazko kalitatezko sorkuntza sustatu eta babestu behar da eta, horrekin batera, euskarazko kontsumoa indartu behar da

8- Liburugintza

Irakurzaletasuna sustatuko da arreta berezia jarriz irakurzaletasun errotu daitekeen lehenengo garaian, hau da, irakurtzen hasten diren haur eta gazteengan.

Neurriak:

- Irakurzaletasuna bultzatzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
8.1	Euskarazko Produktuen katalogoa
8.2	Euskarazko produktuen gaineko informazioa Udalaren facebook-eko horman argitaratzea

Erronkak	
8.3	

ZESTOAKO UDALA

9- Kulturgintza

Euskara erabiltzeko aukerak areagotu behar dira, familia euskaldunei, gazteei eta hurrei lehentasuna emanaz. Funtsezkoa da, halaber, euskaraz ez dakitenei euskarazko ekoizpenaren berri jakinaraztea, ahal den neurrian, arrotz egin ez dakien eta oraindik indarra duten zenbait aurreiritzi gainditu daitezzen.

Neurriak:

- Euskarazko kulturaren kontsumoa bultzatzea
- Euskarazko kultura produktuen zabalkunde egokia egitea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
9.1	Euskarazko kultur eskaintzaren berri ematea
9.2	Herriko kultur eragileen jardueren berri ematea

Erronkak	
9.3	Kulturgintza eta herrigintzako elkarten indartzea eta jarraipena bultzatzea
9.4	Erdaldunak euskal kultura produktuen hartzaile/parte hartzaile bihurtzea
9.5	Euskal kultur produktuei prestigioa ematea

ZESTOAKO UDALA

10- Publizitatea

Euskarazko publizitate gehiago behar dugu. Kalitatezkoa, erakargarria eta batez ere, euskaraz sortua. Zestoako Udala euskarazko publizitatea bultzatuko du eta eredu izan nahi du herrian. Era berean, herriko eragileei erakutsiz euskaraz izateak mezua hurbilagoa, erakargarriagoa eta zuzenagoa dela.

Neurriak:

- Herri administrazioaren publizitatea euskaraz sortu eta argitaratzea
- Herriko eragileei laguntza teknikoa ematea publizitatea euskaraz egin dezaten.

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
10.1	Ezinbestekoa ez den guztietan, Udalaren publizitatea euskaraz eta euskal komunikabideetan egitea
10.2	Herriko eragileei laguntza teknikoa publizitatea sortzeko

Erronkak	
10.3	Ekainberrik eta Zestoako Turismo bulegoak publizitaterako irizpideetan euskara eta euskararen kalitatea txertatzea
10.4	Herriko Kultur eskaintzaren publizitatea egiteko plana/ataria...

ZESTOAKO UDALA

11- Corpus plangintza eta euskararen kalitatea

Helburu nagusietako bat da hizkuntza modu integralean garatzea, eta aldi berean, komunikagarritasuna lantzea. Izan ere, kalitatezko euskara lortu nahi bada, hizkuntza erregistro egokiak erabili behar dira unean uneko premiei erantzuteko. Beraz, hizkuntzaren zuzentasunaz gain, erraztasuna eta adierazgarritasuna landu behar dira (hau da, finean, komunikagarritasuna bera).

Neurriak:

- Toponimia zaindu eta zabaltzea
- Euskararen kalitatea zaintzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
11.1	HAPOn, GISmapan 2009an onartutako toponimia ongi jasotzen dela ziurtatzea eta Geoeuskadira bidaltzea.
11.2	Udalean, kalean... ikusten diren idatziak zuzendu eta hobetzeko proposamenak

Erronkak	
11.3	Arroa izenen ofizialtasuna
11.4	Hurrengo toponimia ikerketarako edo berrikusketarako, zalantzarako kasuak bildu eta gordetzeko protokoloa zehaztea

ZESTOAKO UDALA

12- Hedabideak

Hedabideak sektore estrategikotzat jo izan dira beti hizkuntzaren normalizazioaren bidean. Haien ekarpena ezinbestekoa da hizkuntzaren erabilera indartzeko eta aldi berean hizkuntza horretan gauzatzen diren kultura jarduerak proiektatzeko.

Neurriak:

- Herriko komunikabideak sustatzea
- Euskararen kalitatea zaintzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
12.1	Danbolinzulo elkartearekin hitzarmena
12.2	Hitzarekin hitzarmena
12.3	Irria aldizkariaren harpidetzak
12.4	Euskarazko online hedabideek argitaratutakoa zabaltzea, udalaren interneteko atarietan

Erronkak	
12.5	Berria zabaltzeko kanpaina

13- Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak (IKT)

Gero eta tresna teknologiko gehiago dago euskaraz, eta euskal blogosfera nahiko aktiboa da. Sare sozialetan ere (Facebook, Twitter...) sartzan ari da euskara pixkanaka.

Neurriak:

- Euskarazko baliabide teknologikoen gaineko informazioa zabaltzea
- Euskararen kalitatea zaintzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
13.1	Euskarazko baliabide teknologikoen gaineko informazioa zabaltzea sare sozialetan

Erronkak	
13.2	Euskarazko baliabide teknologikoen katalogoa zestoaan.eus -en txertatzea

Helburuak lortzeko zehar-lerroak

Helburu estrategikotzat jo diren jabekuntza, erabilera eta elikaduraren ondoan badira haien elikatzen dituzten beste jarduera mota batzuk ere, hizkuntza plangintza integral batek kontuan izan behar dituenak.

14- Euskararen aldeko motibazioa

Erabileraren ikuspegitik, motibazioaren eremuan sartzen dira euskara erabiltzeko argudioak ematea, hizkuntzen erabileran gertatzen diren egoerak kudeatzeko estrategiak eskaintzea, hizkuntza kudeaketan garatzen diren eredu onak zabaltzea, hizkuntza jakitetik erabiltzera dagoen jauzia egiten laguntzeko lantegiak antolatzea edota hizkuntzaren normalizazioaren esparruan lidergoa lantzea.

Neurriak:

- Euskara nortasun adierazle gisa ikustea
- Euskara balio positiboekin eta modernitatearekin lotzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
14.1	Euskaraldia
14.2	Euskaltegiaren atala danbolin aldizkarian

Erronkak	
14.3	Euskaraldia 2020 egitasmoan herri gisa parte hartzea

15- Euskararen proiektzioa

Hizkuntzaren irudian eta kultur ekoizpenen prestigioan berebiziko eragina du zabalkundeak. Euskara 21 gogoeta prozesutik ateratako ondorioen artean bik gutxienez lotura dute euskararen eta euskal kulturaren irudiarekin. Alde batetik, beharrezkotzat ematen da euskararen erakargarritasuna lantzea eta era egokian proiektatzea, euskarak mundu ugari baititu bere baitan eta aniztasun hori islatu behar delako. Bestetik, oso komenigarritzat jotzen da euskararen irudiari prestigioa ematea, kultura eta komunikazioaren alorreko lorpenak garbi proiektatuz eta euskal gizartearen kohesiorako osagai ezinbestekoa dela praktikan eta diskurtso publikoan adieraziz.

Neurriak:

- Euskararen irudi positiboa lantzea
- Elebitasun pasiboen kopurua handitzea erdaldunen artean, eta haien arreta erakartzea

Martxan dauden neurriak eta ekintzak	
15.1	Euskaraldia
15.2	Euskaraz sortu eta euskaraz besterik ez dauden produktu eta edukien berri ematea (Txikipedia, adib.).

Erronkak	
15.3	Euskararen gaineko diskurtso berria garatzea